

Der foretoges først afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af borgerlig straffelov. (Fremmede straffedømmes retskraft).

Lovforslagets §§ 1-3 og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om fuldbyrdelse af europæiske straffedomme.

Lovforslagets §§ 1-10 og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om udlevering til andet nordisk land i anledning af visse beslutninger om forsorg eller behandling.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 35) findes i tidenden sp. 894, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 717).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

§§ 1-6, ændringsforslaget, § 7, således ændret, og §§ 8-13 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om forbrugsafgifter.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 21) findes i tidenden sp. 393, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 533).

Der var stillet 13 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Formanden: Sammen med denne sag foretages den følgende sag på dagsordenen, nemlig:

Anden behandling af forslag til lov om afgift af benzol.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 22) findes i tidenden sp. 393, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 533).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagenes paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagenes overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Egon Jensen: Da lovforslagene om ændring af forskellige forbrugsafgifter og om benzinafgiften var til første behandling, så det ud til, at problemerne var af mere teknisk karakter, og at der ikke skulle være vanskeligheder ved den videre udvalgsbehandling. Vi er blevet klogere. Under udvalgsbehandlingen viste der sig både tekniske og praktiske vanskeligheder, og den argumentation, som de forskellige deputationer mødte med, har betydet en noget ændret stilling til enkelte af de foreslåede bestemmelser.

Her kan man tale om, at udvalget til en vis grad har ladet sig overbevise om, at problemerne ikke er så enkle, som finansministerens lovforslag gav det udseende af.

En af de foreslåede ændringer gik ud på, at finansministeren fik bemyndigelse til at ophæve fritagelsen for afgift af spiritus til levnedsmidler — det drejer sig specielt om bagere og konditorer — hvor den ikke var kontrolmæssigt forsvarlig. Man har talt om misbrug, men de berørte brancher har afvist en sådan generel beskyldning og hævder, at toldvæsenets kontrol er meget lemfældig, og har tilbudt skærpede kontrolforanstaltninger.

Når man i sin tid indførte en sådan ordning, må der have været en begrundelse for den, og man kan ikke afvise, at netop muligheden for at bruge afgiftsfri spiritus i kager og desserter har givet bagere og konditorer et opsving og givet dem bedre konkurrencemuligheder. En ophævelse af denne ordning vil ifølge branchen betyde prisstigninger på de fremstillede kager og desserter på 15-20 pct., eller også må man simpelt hen opgive et sådant større varesortiment.

Vi har i mit parti megen sympati for, at branchen fortsat skal have mulighed for denne afgiftsfritagelse, og er tilfredse med finansministerens udtalelse i betænkningen om, at han er indstillet på at overveje, om og i hvilket omfang branchens forslag til skærpet kontrol vil gøre det muligt at opretholde den bestående bevillingspraksis. Dette betragter vi som en tilkendegivelse fra ministeren om, at ordningen ikke ophæves, og at en eventuel beslutning herom på ny forelægges udvalget. Ellers har en sådan udtalelse i betænkningen i hvert tilfælde ingen mening.

Udvalget har brugt megen tid på at beskæftige sig med rent afgiftstekniske spørgs-

mål i forbindelse med ændringsforslaget om at ligestille chokolademælk, som kun beskattes af kakaoinholdet, med chokolademælkepulver, der til gengæld beskattes af hele varens vægt. Her løb man tilsyneladende ind i alvorlige vanskeligheder med afgiftsforvridning til følge, og det er jo noget stygt. Chokoladebranchen både på arbejdsgiverside og på lønmodtagerside protesterede voldsomt og erklærede, at hvis et sådant ændringsforslag blev gennemført, måtte det i realiteten betyde, at chokoladeafgiften som helhed måtte ophæves, idet det var umuligt at afgrænse, hvornår der var skattefrihed, hvornår der var delvis beskattning, og hvornår der var fuld beskattning. Resultatet er blevet ændringsforslaget om, at mælkepulver, der indeholder mindre end 50 pct. kakao, og som udelukkende er bestemt til fremstilling af kakaodrikke, kun skal beskattes af kakaoinholdet, og hermed skulle der være skabt ligestilling med det, man kalder kakaodrikke.

Vi kan tilslutte os ændringsforslaget, vel at mærke under den forudsætning, at der ikke hermed skabes en ny afgiftsforvridning. Jeg er ikke tekniker og må stole på, at tolddepartementet har kunnet løse denne gordiske knude, ellers bliver der nemlig ny ballade i chokoladeland her op under jul.

Finansministerens ændringsforslag om ophævelse af adgangen til fritagelse for chokoladeafgift på kakao til hospitaler o. lign. samt efter lægeattest kan vi tiltræde. Det går ikke ud over patienterne, og det sparer en masse kontrol og administration. Merindtægten på de 120.000 kr. bliver til dels opvejet af finansministerens forslag om, at afgiften på neonrør nedsættes fra 12 kr. til 4 kr. pr. m. Formålet hermed er at sidestille disse i konkurrencen med andre lysstofrør, og dette giver et provenutab på 200.000 kr. for statskassen. Det kan vi også tiltræde.

Ændringsforslaget om at ophæve afgiften på løsele til radioer og grammofooner kan vi også gå med til, men forudsætningen for disse afgiftslempelser må være, at de slår igennem til forbrugerne og ikke bare helt eller delvis spises op af større avancer. Det er godt nok ikke finansministerens, men derimod handelsministerens område.

Forslaget om at ophæve benzinafgiftsrefusionen til sammenslutninger af ejere af motordrevne lystfartøjer har selvsagt ikke

[Egon Jensen.]

fået nogen god velkomst i disse kredse, og det er forståeligt. Efterhånden var man nået op på en godtgørelse fra statens side på 700.000 kr., og det kan fortsat diskuteres, om det er rimeligt, at der støttes ad denne vej, eller om man skal yde støtte på dette område på samme måde som til andre sammenslutninger, der har lignende fritidsinteresser.

Under udvalgsarbejdet blev det til vor store overraskelse oplyst, at sammenslutningerne tidligere, fra 1949-50 til 1954-55, havde fået et beløb på 150.000 kr. fra ministeriet for offentlige arbejder til kaj- og havneanlæg. Derefter fik man den nuværende ordning, så der må altså have været en grundelse for, at man har givet disse sammenslutninger disse penge. Der har været en vis sympati for en fortsat støtte, men ikke på samme måde, og man har måttet nøjes med at henvise sammenslutningerne til som alle andre organisationer at søge om at få del i tipsmidlerne. Man er dog i udvalget enig om, at der skal ydes refusion for året 1970-71 uden hensyn til tidspunktet for udbetalingen af denne godtgørelse.

Da vi i 1967 gennemførte den almindelige omsætningsafgift, momsen, var der i mit parti megen tvivl om det rimelige i, at hotelværelser blev belagt med moms, da al anden udlejning af bolig og værelser var momsfri og man derfor kunne sige, at det måtte være logisk, at også udlejning af værelser på hoteller på tilsvarende måde måtte være fri for moms. Vi var som sagt dengang meget i tvivl, men vi gennemførte momsen også på hotelværelser. Men i 1969 stillede vi sammen med SF ændringsforslag om at ophæve værelsemomsen; det blev dengang afvist. Da momsen blev gennemført i 1967, var den på 10 pct. Nu er den 15 pct. eller 50 pct. højere, og vi finder det rimeligt, at man nu skrider til ophævelse af denne særbeskatning på hotelværelser, som vi altså har et stort medansvar for. Jeg skal villigt indrømme, at det kan medføre nogle administrative problemer, men jeg tror ikke, at de er vanskeligere, end at de er til at løse, hvis man finder den rigtige måde at gøre det på. Det vil give en mindre indtægt til statskassen, men det kunne jo være, at man gennem større turistbesøg kunne indhente dette og mere til. Danmark er jo ikke just noget bil-

ligt turistland, og turisterne er henvist til at bo på hoteller. Også for befolkningen i almindelighed vil dette være en gevinst.

Og lad mig så endelig sige, at det gælder for dette ændringsforslag som for restaurationsafgiften, da den blev nedsat og til dels ophævet, at ændringen skal komme forbrugerne til gode. Vi må have sikkerhed for, at denne 15 pct.s nedsættelse, hvis dette ændringsforslag mod vores forventning — jeg håber, at vi har kunnet overbevise regeringspartierne om det rimelige heri — vedtages, kommer forbrugerne til gode.

Med disse bemærkninger kan jeg på mit partis vegne anbefale at stemme for samtlige ændringsforslag i betænkningen.

Erik Hansen (Vejle amt): Jeg skal ikke gøre så forfærdelig mange bemærkninger ved denne andenbehandling, men henvise til betænkningen og bilagene hertil.

Til lovforslaget om ændring af forskellige lovbestemmelser om forbrugsafgifter har finansministeren stillet ændringsforslagene nr. 7-13, der alle er tiltrådt af det samlede udvalg, og som jeg kan anbefale at stemme for.

En del af disse ændringsforslag blev allerede bebudet af finansministeren ved første behandling af lovforslaget og kommer derfor ikke overraskende. Det vigtigste går vel nok ud på en løsning på problemet vedrørende beskatningen af mælkepulver med kakao, således at dette produkt beskatningsmæssigt ligestilles med chokolademælk; begge produkter beskattes fremtidig af den medgæede mængde kakaopulver. Det er en rimelig løsning på problemet, som har eksisteret i længere tid, og som man ikke fik løst ved den nugældende chokoladeafgiftslov af 18. december 1968. Med den udformning, ændringsforslaget har fået, mener jeg ikke, at der skulle blive kontrolvanskeligheder, og der skulle heller ikke blive nogen mulighed for, at andre produkter vil falde ind under loven, hvorved der kunne fremkomme nye afgiftsforvridninger.

For at opnå en administrativ forenkling både for de afgiftspligtige virksomheder og for toldvæsenet foreslår man, at den adgang, hospitaler o. lign. hidtil har haft til indkøb af afgiftsfrit kakaopulver, ophæves. Den har ikke været særlig meget anvendt, og som hr. Egon Jensen nævnte, drejer det

[Erik Hansen (Vejle amt.)]

sig kun om et beløb på 120.000 kr. årlig. Hertil kommer, at hospitaler o. lign. jo modtager statstilskud til driften.

Afgiften på neonrør og tilsvarende lysrør foreslås nedsat fra 12 kr. til 4 kr. pr. m. Det lyder af temmelig meget og er en ret væsentlig nedsættelse af selve afgiften, men rent provenumæssigt betyder det ikke så meget, ca. 200.000 kr. årlig. Afgiftsnedsættelsen vil betyde, at man stiller neonrør mere lige i konkurrencen med andre lysstofrør, der især anvendes til reklameskilte.

Forskellige løsdele til grammofooner o. lign. vil efter ændringsforslag nr. 12 blive fritaget for afgift; beløbsmæssigt er dette af ringe betydning.

Det konservative folkeparti kan som sagt anbefale at stemme for disse ændringsforslag, men vi må vende os imod de af socialdemokratiet og SF under nr. 1-6 stillede ændringsforslag. Disse ændringsforslag vil betyde bortfald af moms på hotelværelser. Det er jo ikke første gang, de to partier stiller et sådant forslag, og vi må også denne gang gå imod. Vi har ganske få undtagelser i momsloven, og det må fastholdes. Begynder man at give særstillinger, vil det trække mange andre problemer med sig, dels i form af utallige andre begrundede ønsker om en særstilling, dels især i dette tilfælde i administrativ henseende ved adskillelse af indgået afgift i blandet drift af hotel- og restaurationsvirksomhed, hvilket jo er det normale her i landet. Dertil kommer, at provenutabet — som vi for øvrigt ikke kender — ved en sådan ændring må være betænkeligt, og jeg erindrer om, at sidst da dette spørgsmål var fremme, foretrak branchen, at restaurantsskatten efter en nedtrapning helt skulle bortfalde 1. april 1971. Vi må derfor gå imod disse ændringsforslag.

Forslaget til lov om afgift af benzin er af hele udvalget indstillet til vedtagelse uændret. Udvalget har modtaget henvendelse fra Danmarks 5 motorbåds- og sejlunioner, for hvem lovens vedtagelse vil betyde, at de mister en indtægt på ca. 700.000 kr. årlig, som de har modtaget fra statskassen i form af refusion af benzinafgifter. Det er ikke noget stort beløb for den enkelte motorbådejer, der, efter hvad der er oplyst for udvalget, heller ikke selv har modtaget refusionen; den er tilfaldet de forskellige motor-

bådsorganisationer. Det er selvfølgelig beklageligt for disse organisationer, at de mister denne indtægt, men der skulle være en mulighed for, at de omtalte organisationer kan komme i betragtning ved uddeling af tipsmidlerne.

Vi kan anbefale at stemme for dette lovforslag, som det er fremsat.

Vedrørende lovforslaget om ændring af forskellige lovbestemmelser om forbrugsafgifter må vi stemme imod de af socialdemokratiet og SF stillede ændringsforslag, men kan anbefale at stemme for lovforslaget med de af finansministeren stillede ændringsforslag. Jeg tror, at disse to lovforslag vil betyde en forenkling til gavn for både erhverv og administration.

Jens Frandsen: Om de enkelte ændringsforslag skal jeg komme med nogle ganske få bemærkninger.

Til ændringsforslagene nr. 1-6 til momslovsforslaget stillet af socialdemokratiet og SF, som vedrører fritagelse for hoteller o. lign. for betaling af moms af værelseudlejning, skal jeg kun gøre de par bemærkninger, at det, som hr. Erik Hansen (Vejle amt) sagde, er et spørgsmål, der ofte har været fremdraget i diskussionen; ja, vel næsten hver gang momsloven har været til behandling. Selv om jeg vel nok har givet udtryk for nogen sympati for tanken — det er jeg i øvrigt også ved visse lejligheder blevet bebrejdet af hr. Aksel Larsen, nu har jeg så selv sagt det — kan jeg alligevel ikke være med i dag, idet jeg også må sige, at momsloven ikke må indeholde mange undtagelser, det gør den ikke bedre. Vi må altså afvise disse ændringsforslag, og jeg synes også, det er rimeligt at føje til, at dengang vi for et par år siden gik i gang med en afvikling af restaurationsafgiften, var det mit ganske bestemte indtryk, at branchen hellere så denne afgift afviklet og så beholdt afgiften på værelseudlejning.

Den seneste henvendelse, vi har fået fra Foreningen for Højskoler og Landbrugsskoler, står jo i forbindelse med disse ændringsforslag, men efter den besvarelse, vi har fået fra finansministeren, kan jeg ikke se, at der kan være de vanskeligheder ved administrationen på dette område, som denne forening har givet udtryk for i henvendelsen.

Om ændringsforslag nr. 7, der fritager

[Jens Frandsen.]

mælkepulver med mindre kakaoindehold end 50 pct. for afgift, når det udelukkende falholdes til fremstilling af kakaodrikke, skal jeg sige, at det for mig at se på rimelig vis løser et problem, vi vel alle tidligere har ønsket at løse, men som vi af tekniske årsager hidtil har måttet lade ligge. Det står os vel ikke ligefrem lysende klart, hvorledes man kan løse alle tekniske spørgsmål i forbindelse med de forskellige former for pulver, men ved kun at fritage produkter til fremstilling af drikke er det min opfattelse, at der ikke finder nogen forskelsbehandling sted af varer inden for chokoladebranchen i øvrigt.

Ophævelsen af adgangen til afgiftsfritagelse for hospitaler, plejehjem o. lign. mener jeg betyder en forenkling, og da disse penge jo bare betales af nogle offentlige institutioner til andre, synes jeg absolut, at det er en fornuftig ting at ophæve denne bestemmelse.

Jeg er også tilfreds med ændringsforslaget, der i afgiftsmæssig henseende ligestiller neonrør med lysstofrør, og med ændringsforslaget, der opfylder ønsket fra radio- og grammofonbranchen om fritagelse for afgift på en række løsdele.

Herefter har jeg kun nogle få kommentarer til problemet om bevillingsudstedelse til brug af afgiftsfri vin og spiritus ved fremstilling af levnedsmidler. Som det fremgår af betænkningen og de optrykte bilag, har udvalget modtaget henvendelser, som giver udtryk for stærke ønsker om bevarelse af systemet. Jeg synes, at der efter det, der står i betænkningen, og efter finansministerens svar er al mulig grund til at sige, at vi nok har fundet en løsning nu, som alle skulle kunne være tilfreds med. Det har jo aldrig været vor mening på nogen som helst vis at beskyldte en hel branche for, at den bevidst ville omgå visse bestemmelser i afgiftslovgivningen, men der har, så vidt jeg har fået oplyst, været en lang række administrative vanskeligheder ved dette system, og jeg håber, at man nu har fundet en løsning, som alle parter kan være tilfredse med.

I øvrigt skal jeg ikke gøre flere bemærkninger om ændringsforslagene, men blot føje til, at jeg anser disse som en forenkling af vor afgiftslovgivning på nogle områder. Vi har jo for vane, og jeg anser det for at være

en god vane, i disse betænkninger at optrykke en lang række af bilag, som har været drøftet i udvalget, og besvarelser fra ministeren. Jeg mener, at det giver gode retningslinjer for erhvervslivet ved administrationen af disse bestemmelser, og jeg er tilfreds med, at vi også har gjort det ved denne lejlighed.

Jeg anbefaler at stemme for de af finansministeren stillede ændringsforslag og stemme imod de ændringsforslag, der er stillet af socialdemokratiet og socialistisk folkeparti.

Dagmar Andreasen: Da de foregående ordførere har gjort rede for de enkelte punkter i ændringsforslagene, som jo er tiltrådt af et enigt udvalg, i hvert fald for så vidt angår alle de af finansministeren stillede ændringsforslag, er der ingen grund til, at jeg gentager, hvad der er sagt. Jeg synes, at der i udvalget har været gjort et godt stykke arbejde, og at vi har bestræbt os på at finde sagligt rigtige løsninger.

Ændringsforslagene om ophævelse af hotelmomsen kan jeg ikke anbefale på mit partis vegne. Der kan jo være meget moms, der kan være sympati for at afskaffe, men konsekvenserne er ikke til at overse, og jeg må derfor på mit partis vegne anbefale at stemme for de af finansministeren stillede ændringsforslag og imod de af et mindretal stillede ændringsforslag.

Aksel Larsen: Jeg må jo hellere begynde med at sige et par ord om de ændringsforslag, som de tre regeringspartiers ordførere så indtrængende har anbefalet tinget at stemme ned.

Det forekommer mig, at alt taler for, at når husleje er fritaget for moms, bør værelseudlejning også være det. Det forekommer mig, at det er ganske urimeligt, at udlejning af værelser i hoteller, gæstgiverier, moteller o. lign. skal være momsbelagt, mens al anden værelseudlejning, der som oftest sker på praktisk taget samme vilkår og i konkurrence med hoteller, moteller, gæstgiverier osv., ikke skal være momsbelagt. Derfor har vi stillet ændringsforslagene, og jeg er da meget glad for, at socialdemokratiet har tilsluttet sig den tanke, jeg fremsatte ved første behandling.

Hr. Erik Hansen (Vejle amt) siger, at vi

[Aksel Larsen.]

må huske på, at der kun er ganske få undtagelser i momsloven. Det er jeg ganske klar over. En af undtagelserne i momsloven er, at husleje ikke skal momses, heller ikke udlejning af møblerede værelser, hvor der jo ofte er en vis service. Heller ikke udlejning af disse rum for rejsende i huse, som vi finder langs Danmarks landeveje, uden at de ligefrem kalder sig moteller eller restauranter. Der er heller ikke moms på værelseudlejning i pensionater. Jeg synes, man burde indse, at hvis man endelig er så interesseret i, at der ikke må foregå nogen unfair konkurrence, måtte man være interesseret i det også her. Og så er der endelig det ved det, som hr. Egon Jensen har været inde på, at hoteller er jo dyre nok at overnatte på her i landet, og jeg tror, det ville spille en rolle for turistbesøget, om vi kunne gøre det en lille smule billigere.

Der bliver så sagt, at hotelbranchen har jo foretrukket at slippe af med restaurant-skatten fremfor at slippe af med værelse-momsen. Ja, jeg kan jo ikke gøre for, at branchen har sluttet et dårligt forlig, og at den har ladet sig bilde ind, at den kun kunne slippe af med et af de to onder og så selv måtte vælge hvilket onde. Den måtte selv vælge, om den ville bibeholde pest eller kolera. Det er ikke min sag. Jeg ved bare, at branchen ikke havde behovet at lade sig imponere af, at regeringen og regeringspartierne sagde: I kan kun få én af delene. Jeg tror, branchen skulle have sagt til sig selv, at det er givet, at vi slipper af med restaurantskatten, den kan simpelt hen ikke opretholdes, heller ikke af denne regering, og så stadig væk have presset på for at få retfærdighed på det andet område. Under alle omstændigheder vil jeg anbefale, at man stemmer for de af socialdemokratiet og socialistisk folkeparti stillede ændringsforslag, og skulle de blive nedstemt i dag igen, så er jeg sikker på, at den dag kommer, da de bliver vedtaget.

Hvad de andre ændringsforslag angår, har jeg såmænd ikke så meget at sige til dem. Det skulle da lige være det, at hvis udvalget, som har arbejdet meget omhyggeligt og indgående, skulle have timebetaling plus kvalifikationstillæg for den tid, det har brugt på at beskæftige sig med chokolademælken, så blev det meget dyre ændrings-

forslag, der her skulle vedtages. Det skal vi jo altså ikke have, men det er dog kolossalt, så megen tid vi har skullet bruge på dette specielle problem, og jeg kan kun sige så meget, hr. Egon Jensen, at vi må jo håbe på, at finansministeriet og tolddepartementet kan sige god for, at den ordning, vi har fundet frem til, er den rigtige og også kan administreres.

Ellers har jeg ikke noget at sige til de af ministeren stillede ændringsforslag, som jeg ikke har noget imod bliver vedtaget. Dog må jeg komme med en enkelt bemærkning til ændringsforslag nr. 11, der nedsætter afgiften til statskassen på neonrør og tilsvarende lysrør. Nu er jeg jo af den mening, at der er masser af disse punktafgifter, som er for høje og bør nedsættes, og der sker vel heller ikke noget ved, at vi nedsætter specielt på dette område, men jeg vil bare gøre regeringen opmærksom på, at neonrør bruges udelukkende til reklame, altså til at animere folk til at have et større forbrug, til at give flere penge ud, til at købe noget, hvad enten det er varige forbrugsgoder eller det er øjeblikkelige forbrugsgoder, så det strider jo i grunden mod regeringens politik, at den herved begunstiger reklamen. Det må den selvfølgelig selv om, det er jo ikke nogen stor sag. Vi har vor mening om reklamer, og vi tror, det ville gavne befolkningen og landet i almindelighed, og vi tror, det samtidig ville have betydning også for den økonomiske politik, om vi fik bremset den overhåndtagende reklame herhjemme, men det er selvfølgelig en noget anden sag, som man ikke behøver at køre så alvorligt frem her, hvor det drejer sig om, at man nok vil opretholde de høje afgifter på al anden belysning, men nedsætte den for reklamebelysningens vedkommende.

Så endelig til slut et par bemærkninger om den henvendelse, vi har fået fra Foreningen for Højskoler og Landbrugsskoler. Jeg vil for det første sige, at man må ikke forvente, at et nedsat folketingsudvalg er sagkyndigt på alle detailområder af samfundslivet, som kan komme ind under eller i berøring med den lovgivning, et folketingsudvalg skal beskæftige sig med. Derfor er det naturligt, at interesserede enten på grund af deres sagkundskab eller på grund af deres interesse henvender sig til folketingsudvalget. Det er helt i sin orden, men det forekommer ikke

[Aksel Larsen.]

at være helt i sin orden, at man kommer på et så sent tidspunkt, som det er sket i dette tilfælde, hvor man fra den pågældende forenings side er kommet kl. 5 minutter i 12. Jeg er aldeles overbevist om, at hvis denne forenings deputation var kommet noget tidligere, var det meget muligt, der var kommet noget ud af det. De kommer i yderste øjeblik, hvor vi allerede har afgivet betænkning, og ønsker foretræde, og derpå opgiver de at få foretræde for udvalget, så vi kun har den skriftlige henvendelse at tage stilling til. Under disse omstændigheder er der jo ikke chancer for, at henvendelsen kan komme til realitetsbehandling i udvalget, og det synes jeg i hvert fald ikke man kan bebrejde os. Men jeg må have lov til at sige om finansministeriets bemærkninger i anledning af henvendelsen, at det forekommer mig ikke, at de er helt holdbare. Jeg skal ikke gå dem igennem i detaljer, men kun sige, at det er, ligesom det afgørende argument fra ministerens side er dette, at en afgiftsfritagelse ved skolernes udlejning til fremmede kurser ikke vil være rimelig, da denne udlejningsvirksomhed i stort omfang sker i konkurrence med egentlige hotelvirksomheder, hvoraf adskillige baserer deres virksomhed i vinterhalvåret på udlejning til kursusvirksomhed. Jeg kan betro ministeren, at højskoler og landbrugsskoler udlejes aldeles ikke til sådan kursusvirksomhed i vinterhalvåret, det er i sommerhalvåret, de gør det, hvor de pågældende hoteller er fuldt belagt og aldeles ikke trænger til at have sådanne kurser, så der vil altså ikke være nogen konkurrence.

Ja, dette skulle siges, og i øvrigt anbefaler jeg lovforslagene, som stort set er en systematisering og rationalisering af lovgivningen, til vedtagelse med de stillede ændringsforslag.

Jeg vil samtidig tilføje, at som jeg har bebudet tidligere, vil der fra vort partis side komme et lovforslag om en ændring af forbrugsafgiftslovgivningen, men det er et så kompliceret område, at vi ikke har kunnet få det frem her til anden behandling af disse lovforslag. Jeg tror også, at det ville have bragt nogen forstyrrelse ind i sagen, så vi forbeholder os at komme med et særligt lovforslag senere.

Sigsgaard: Det forekommer mig, at den henvendelse fra Foreningen for Højskoler og Landbrugsskoler, som hr. Aksel Larsen netop omtalte, er ganske væsentlig. Den er jo ikke gjort til genstand for behandling i udvalgsbetænkningen og er derfor ny for mig, men uden at jeg i øvrigt skal blande mig i udvalgsarbejdet — jeg er jo ikke medlem af udvalget — vil jeg dog i anledning af hr. Aksel Larsens bemærkninger om, at den kom 5 minutter i 12, og at man derfor ikke har mulighed for at behandle den, nævne, at hvis man i udvalget synes, at den er vigtig, og at man kunne tænke sig at gøre noget ved den, så er der jo fuldt legale muligheder for at henvide sagen til fornyet udvalgsbehandling, og så kan man tage henvendelsen op, hvis der altså er basis for det i udvalget.

Dernæst har SF som sædvanlig gjort en heroisk indsats, denne gang sammen med socialdemokratiet, for at få hotelværelser fritaget for moms, og derved ville mange hotelejerere, er jeg bange for, få en kærkommen anledning til inden så alt for længe, når forskellig lovgivning giver mulighed derfor, at sætte prisen endnu en tand op. VS kan såmænd godt se begrundelsen for ændringsforslaget, selv om vi også godt kan se risikoen ved det. Vi vil undlade at stemme, og det skal også ses som en protest imod den iver, hvormed man diskuterer dette lille spørgsmål — jeg kan forstå, at iveren omkring chokolademælken har været endnu større — samtidig med at man ikke gør noget for at fjerne momsen fra f. eks. madvarer og bøger og heller ikke gør noget for at fjerne momsen på livsvigtig medicin for at nævne et område, som VS før har været inde på, og hvor vi ønsker momsen fjernet.

Dernæst benzinafgiftsforslaget, der jo går ud på, at den nuværende kreditlagerordning skal afløses af en anden ordning, der fortsat vil lade branchen få kredit med benzinafgifterne. Det svarer til, at staten stiller en rentefri kassekredit til rådighed for branchen. Vi mener i VS, at man skal holde op med den slags forøringer.

Samtidig ændrer forslaget ikke ved, at benzinafgiften fortsat skal være en literafgift. Jeg vil henvide til, at Forenede Danske Motorejere gang på gang har foreslået en værdiafgift i stedet for literafgiften. Jeg har også selv foreslået det her i folketinget. Så

[Sigsgaard.]

ville prisforskellen mellem de udenlandsk dominerede store selskaber og lavprisselskaberne nemlig ikke som i dag være 5 øre, altså nogle ganske få procent, men 17 øre, og det ville betyde, at der kom konkurrence. Men her ser vi altså, at alle udvalgspartierne, S og SF og VKR, er rørende enige om at opretholde monopolernes beskyttede stilling og undgå en virkelig priskonkurrence.

Også af den grund vil vi stemme imod dette forslag ved tredje behandling.

Finansministeren (Poul Møller): Jeg vil gerne takke samtlige ordførere for den venlige indstilling, man under udvalgsbehandlingen har bekræftet til lovforslagene, og takke udvalget for det arbejde, der er udført med disse lovforslag, og som har ført til en række af mig stillede ændringsforslag, som jeg naturligvis kan anbefale.

Det ser ud til, at den største uenighed i denne sag drejer sig om hotelmomsen. Vi kan vel på forhånd slå fast, at der ikke er megen principiel uenighed om hotelmomsen, for vi har jo alle sammen stemt for den bestemmelse, der findes i vor lovgivning, enten oprindelig eller ved senere ændringer af momslovgivningen. Det principielle kan vel derfor ikke give den store forskel imellem os, og vi kan vel også alle sammen — jeg kan i hvert fald — se det rimelige i oppositionens bemærkninger om, at der er et skævt forhold derved, at almindelig husleje og værelseudlejning normalt er fritaget for moms, mens derimod den, der skal bo på et hotel, ikke er fritaget for moms af selve værelselejen. Ikke mindst for mange sommerhoteller og mindre hoteller ude på landet er det naturligvis et problem, der er rejst for mig mange gange. Man kan være betalende gæst, f. eks. i et landbrug, uden at blive momset, men hvis man lejer sig ind et sted, hvor der er erhvervsmæssig udleje, bliver man momset af det.

Men når man så skal i gang med at løse problemet, støder man på nye vanskeligheder, hvis man ikke vil forøge administrationen. For det første støder man på den vanskelighed, at man her i momslovgivningen skulle indføre en undtagelse, som vi selvfølgelig, kan jeg bekræfte over for hr. Aksel Larsen, har for husleje i almindelighed, men

som vi nu også skulle have for erhvervsmæssig udlejning af hotelværelser.

Dernæst må vi naturligvis tale med tolvderne om, hvorvidt det kan lade sig gøre. Vi har også forhandlet det med hotelejerne og hotelværterne, og jeg vil gerne sige i denne forbindelse, at det nok ikke er forkert at sige, at branchen valgte at få restaurationsafgiften ned. Men det er heller ikke forkert at sige, at branchen var delt. Branchen er jo fælles for restauratører og hotelværter, og den del af branchen, som repræsenterer de større hoteller med tilhørende restaurationsvirksomheder, mente, at det var vigtigere at få hotelmomsen væk, mens de mange restaurationsvirksomheder, der ikke havde værelseudlejning, derimod foretrak af indlysende grunde at få restaurationsafgiften væk. Vi nåede altså frem til, at restaurationsafgiften blev afviklet, således at vi er færdige med den 1. april næste år, om få måneder.

Det, som var vanskelighederne under forhandlingerne med branchen, var, at branchen blev klar over, at den ikke slap for at betale moms af det, man købte ind til hotelvirksomhed. Den indgående moms kunne man ikke fritage den for, og derved ville man altså i alle tilfælde belaste hotelvirksomheden på en måde, som den ikke fik dækning for ved en udgående moms; det kan være inventar til hotelværelserne, det kan være en række andre ting.

Det førte til, at vi under vore forhandlinger prøvede på at se, om man kunne have en udgående moms for hotelværelserne, der stort set svarede til den indgående moms, så virksomhederne var neutrale momsmæssigt. Jeg tror, at der var en mulighed for at nå et resultat på dette område, men så stødte man på vanskeligheder, hvorved man kom til at sammenblende restaurationsregnskabet og hotelregnskabet, for der måtte jo føres et bøgholderi for hver, når momsen skulle være fri på det ene område, men ikke på det andet. De fleste hoteller driver jo en restaurationsvirksomhed, og man var f. eks. ikke klar over, hvor morgenmaden skulle føres op. Skal morgenmaden, der bliver leveret på værelset fra restaurationen, momses som en hoteludgift, dvs. fritages for moms, eller skal den konteres som en restaurationsudgift og momses? Om dette var

[Finansministeren.]

det svært at opnå nogen enighed, og derfor vendte man til sidst tilbage til restaurationsafgiften.

Der er altså en række praktiske problemer. Nu nævnte jeg kun morgenmaden, men der er jo mange andre servicefunktioner inkluderet i et hotelværelsejemål, som medfører, at man i hvert fald ikke helt kan fritage for det. Jeg tror derfor, det er et af de spørgsmål, man må vende tilbage til ved senere lejlighed.

Dertil kommer naturligvis også det helt principielle politiske spørgsmål, om vi — hvis vi har råd til at lette momsen — skal starte med at lette den for hotelværelserne. Trods den anomal, som jeg indrømmer ligger i, at boliger normalt er fritaget for moms, er det så dér, det er mest fornødent at lette? Vi havde et dagsordensforslag forleden dag om, at man skulle ophæve momsen for fødevarer, det er naturligvis et meget større beløb. Vi har haft bogmomsen fremme i den politiske diskussion adskillige gange og moms på teater- og filmvirksomhed og forskellige andre kulturelle goder. Derfor kræver det vist megen omtanke, hvis man skal til at aftrappe momsen, at finde ud af, hvilket område man først skal lette den på.

Folk har jo forskellige interesser; de bruger deres penge på forskellig måde, og de vil sige, at hvis nu det og det bliver frit, hvorfor skal nødvendighedsvarer, livsvigtige ting, medicin o.lign., så ikke fritages? Det vil nok være svært at holde til en sådan diskussion, og det var vel også de synspunkter, der førte til, at den daværende regering i sin tid foreslog, at hotelværelserne skulle med.

Med hensyn til konditorerne og bagerivirksomhederne vil jeg gerne gå ind i den tankegang, hr. Egon Jensen gav udtryk for, og stærkt overveje, om vi igennem en skærpet administrativ bevillingskontrol kan sikre, at disse virksomheder fortsat får de egentlige råvarer til deres produktion afgiftsfrit, medens vi skulle kunne hindre

misbrug. Jeg vil også henlede handelsministerens opmærksomhed på de prisnedsættelser, som skulle muliggøres ved de afgiftsnedsættelser, som her gennemføres.

Må jeg til sidst sige om neonrørene, at det er rigtigt, at de fortrinsvis bruges til reklameformål, men så bliver erhvervslivets omkostninger altså også noget mindre, når man nedsætter afgiften på neonrør. Det er ganske vist ikke noget, der betyder noget, men jeg synes i og for sig også, det argument kan anvendes. Vi har hidtil prøvet på at indrette vores afgiftslovgivning, således at den mindst muligt belaster produktionen og omsætningen, men især kommer til at belaste forbruget. Jeg synes i og for sig, at neonrør er noget, der indgår i omkostningerne; det vil sige, at der bliver mindre at trække fra i det direkte regnskab på selvangivelsen.

Jeg vil gerne med disse bemærkninger takke for den venlige behandling af lovforslagene og håbe, at vi herved får skabt muligheder for en mere praktisk administration af forskellige forbrugsafgifter.

Egon Jensen: Jeg må sige, at der har været megen sympati for ophævelsen af moms på hotelværelser, men der har altså ikke rigtig været noget at have denne sympati i. Det er rigtigt, som finansministeren siger, at man til enhver tid kan drøfte, hvor man skal sætte ind med en eventuel nedsættelse af momsen. Hr. Erik Hansen (Vejle amt) sagde, at det var en god moms, fordi der var så få undtagelser, og det skal jeg give ret i. På den anden side må man vel også sige, at momsfrigivelsen her må være logisk ud fra den betragtning, at værelseudlejning i almindelighed er fri.

Hr. Erik Hansen (Vejle amt) og også finansministeren var betænkelige ved undtagelser i momslovgivningen. Det er efter de oplysninger, jeg har, sådan, at når vi kommer i fællesmarkedet — jeg siger når, for det tror jeg vi gør — kommer vi i den situation, at momsen skal opkræves med forskellige procenter og formentlig også med und-

[Egon Jensen.]

tagelser, så det ville måske være en god idé, om man allerede nu indstillede sig på, hvordan man kunne blive i stand til at lave forskellige momsprocenter, og hvordan man eventuelt ville administrere undtagelser fra ordningen.

Til hr. Aksel Larsen, som kom med en, går jeg ud fra, meget venlig bemærkning om, at socialdemokratiet havde tilsluttet sig hans udtalelser ved første behandling, skal jeg bare hviske denne lille ting, at vi i 1969 var medforslagsstillere om, at momsens på hotelværelser blev ophævet.

Hr. Sigsgaard sagde, det var en heroisk indsats, vi her kom med. Ja, man kan jo altid vurdere det ud fra, om der er muligheder for at få det igennem. Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at her er der ikke tale om at hyppe nogle partipolitiske kartofler, men simpelt hen om at prøve at lave et momssystem, som er logisk, velvidende, at det skaber administrative vanskeligheder, men det gør jo alting i denne forbindelse, når man skal gøre det logisk.

Jeg vil gerne sige til hr. Sigsgaard, at jeg i hvert fald ikke deler hans tyrkertro på, at værdiafgift på benzin løser alle problemer omkring benzinpriserne.

Jeg vil gerne sige tak til finansministeren for bemærkningen om bagerne. Jeg opfatter det stadig væk sådan, at finansministeren er positivt indstillet, og at ordningen ikke ophæves, men at man laver en skærpet kontrol, så man gør misbrugene så få som muligt, hvis der har været nogen, hvad branchen i øvrigt benægter; den siger, at der har været en lemfældig kontrol.

Vi kan i og for sig ikke takke for en venlig modtagelse af vores forslag om at ophæve momsens på hotelværelser, men vi kan da notere os, at finansministeren har sagt, at det er noget, vi må vende tilbage til. Jeg vil stadig anbefale, at man stemmer for socialdemokratiets og SF's ændringsforslag nr. 1-6, og jeg vil slutte med at sige, at hver gang hotelværelser forhøjes, forhøjes de ikke bare med den reelle forhøjelse, men med 15 procent deraf plus betjeningsafgift oveni.

Aksel Larsen: Jeg takker for ministerens oplysning om, at det ikke var hele hotel- og restaurationsbranchen, som man kalder det,

der prisgav værelsemomsen og i stedet for valgte restaurantskattens afskaffelse. Det er ganske klart, at der var en interesseforskel mellem restauratører og dem, der lejer værelser ud.

Så siger ministeren, at det er et meget svært teknisk problem, for når man nu ikke kan fritage hotellerne for at betale indgående moms, der jo også skal betales af det inventar o. lign., de køber, så bliver den gal, hvis de skal fritages for udgående moms. Jeg vil tillade mig at gøre opmærksom på, at det har vi gjort på et afgrænset område, nemlig ved den kollektive persontransport. Naturligvis skal Københavns kommune betale moms af de busser, man køber, og hvad man nu ellers anskaffer af den slags. Men for den kollektive persontransport vedkommende har vi gjort det, at vi har fritaget den for at betale moms af chaufførlønninger. Det gør naturligvis den kollektive persontransport noget billigere. Jeg kan ikke tænke mig andet, end at man måtte kunne gøre noget lignende med værelsemomsen, og hvad angår de forskellige vanskeligheder, der kunne komme af teknisk art, er jeg ganske sikker på, at dem ville tolddepartementet samt branchen nok kunne finde ud af at løse.

I øvrigt stiller ministeren spørgsmålet: hvilket område skal man først lette, når det drejer sig om at indføre lettelser i momsens? og nævner bøger, madvarer, og jeg ved ikke hvad. Til det sidste må jeg gøre opmærksom på, at man ikke for min skyld skal gøre momslovgivningen kompliceret af hensyn til, at vi kommer i fællesmarkedet, så meget mere som jeg ikke tror, vi kommer der. I hvert fald vil jeg vente med at tage hatten af, til jeg ser manden.

Dernæst må jeg sige, at enhver, der kender til momssystemet, ved, at det vil være uendelig vanskeligt, medføre en kolossalt besværlig og kostbar administration og store vanskeligheder for erhvervslivet i almindelighed og de handlende i særdeleshed, hvis man har forskellige momsprocenter på forskellige varekategorier. Derfor har vi ikke sådanne forskellige momsprocenter. At jeg så mener, at de procenter, vi har, er for høje, er en anden sag.

Jeg er nødt til at sige til hr. Sigsgaard, som synes, at vi har gjort en heroisk indsats

[Aksel Larsen.]

ved at foreslå, at der ikke skal være moms på hotelværelser, at fordi jeg er modstander af rovmord, behøver jeg ikke være tilhænger af lommetyveri. Jeg har lov til at bekæmpe alle slags forbrydelser, og her er altså en lejlighed, hvor jeg kunne foreslå, at det lommetyveri, der hedder moms på hotelværelser, skal man holde op med.

I øvrigt må jeg erindre hr. Sigsgaard om, at den 31. januar 1967 var hr. Sigsgaard i et udvalg med til at forfatte en resolution fra socialistisk folkepartis hovedbestyrelse om vor stilling til momsen. Deri stod der intet om, at madvarer i almindelighed skulle fritages, men at man igennem tilskud skulle kompensere, hvad angik mejeriprodukter. Dengang var hr. Sigsgaard fuldkommen klar over, at man ikke kunne have en sådan moms, at halvdelen af varerne i en købmandsbutik var momsede, mens den anden halvdel ikke var det. Enhver kontrol ville være umulig under sådanne forhold, bortset fra at hvis man søgte at indføre et kontrolsystem, ville det blive uendelig besværligt for de handlende og meget kostbart for det offentlige. Det er derfor, vi har vendt os imod det isolerede forslag om at afskaffe momsen på fødevarer.

Så er der spørgsmålet om neonrør. Det er ikke noget stort spørgsmål, men jeg er nødt til at beskæftige mig med det, når ministeren nu siger, at man dog må tænke på, at neonrør indgår i erhvervslivets omkostninger, og at det jo er en fordel, om disse omkostninger blev mindre. Ja men det gør alle reklameomkostninger. Men jeg tillader mig at gøre opmærksom på, at almindelige elektriske pærer, som bruges til belysning i erhvervslivet, også indgår i erhvervslivets omkostninger. Skulle vi så ikke begynde at afskaffe afgiften på dem? Det ville erhvervslivet mærke i højere grad, end om det slipper for en del af afgiften på neonrør.

Det var det, jeg havde at sige, og jeg takker i øvrigt finansministeren for de besvarelser, vi har fået.

Hermed sluttede forhandlingen.

Der foretoges først afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om forbrugsafgifter.

Ændringsforslag nr. 1

forkastedes med 88 stemmer mod 52; 2 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Ændringsforslagene nr. 2-6 betragtedes som

forkastet med samme stemmetal som ændringsforslag nr. 1.

§§ 1-7, ændringsforslagene nr. 7-10, § 8, således ændret, ændringsforslag nr. 11, § 9, således ændret, § 10, ændringsforslag nr. 12, § 11, således ændret, ændringsforslag nr. 13 om indsættelse af en ny paragraf og §§ 12 og 13

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om afgift af benzin.

Lovforslagets §§ 1-30 og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af kildeskatteoven.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 23) findes i tidenden sp. 406, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 649).

Der var stillet 7 ændringsforslag i betænkningen.